

MOT LÄRARPROFESSIONEN - KOLLEGIALT LÄRANDE

*Hur lär sig läraren?
Vad behövs för lärares lärande?*

DIALOG 2019

Mariehamn 8.2.2019

Merja Olkinuora

Bildningschef Ingå

Utbildningsanordnarens ansvar

Utbildningsanordnaren ska skapa förutsättningar för att skolorna ska kunna tillämpa principerna och utveckla sin egen verksamhetskultur i samma riktning. Målet är att skapa en **verksamhetskultur som främjar lärande**, delaktighet, välbefinnande och en hållbar livsstil.

Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen 2014

VERKSAMHETSKULTURER 1

- **Den individualistiska** - varje lärare sköter sitt
- **Den balkaniserade** - samarbete i små grupper med egna särintressen
- **Den krystade kollegiala** - samarbete genom påbud av t.ex. rektor, bildningschef
- **Den professionella** - lärare initierar och genomför själva förbättringar

(Hargreaves & Fullan)

VERKSAMHETSKULTURER 2

- **Särboskolan:** Lärare arbetar åtskilda från varandra. Var och en sköter sitt. Rutinmässigt arbete. Saknar vision.
- **Den familjära skolan:** Informella kontakter mellan lärare. Alla säger sig trivas. Utvecklingsinitiativ tas individuellt av lärarna. Rektor en i gruppen. Som mål att överleva en komplex verksamhet.
- **Den professionella skolan:** Lärarna uppfattar varandra mer som kollegor än som vänner. Stort utrymme för pedagogiska frågor. Tänker att problem löses bättre tillsammans än på egen hand. Fortfarande utrymme för individuellt initiativtagande och individuell utveckling.

(enligt Staessen i Blossing 2003)

- Vad tänker du om beskrivningarna?
- Känner du igen dig och den organisation du verkar i?
- Hur syns det?
- Kan/vill/vågar du påverka?

UNDERVISNING OCH LÄRANDE

lärarens personliga teorier och antaganden
om undervisning och lärande

undervisning - elevens lärmiljö

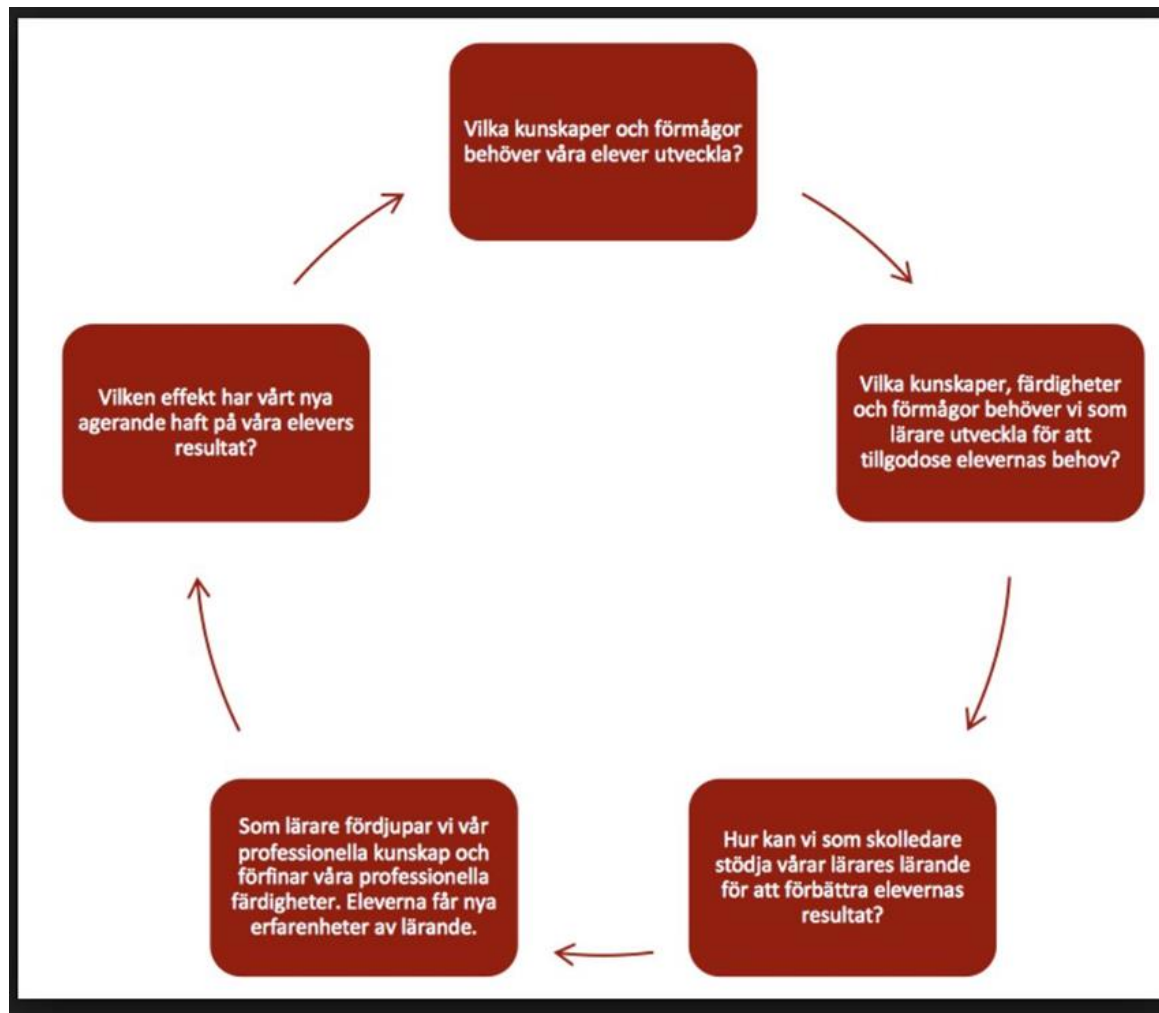

elevens resultat/lärande

LÄRARENS PROFESSIONELLA LÄRANDE

(Timperley)

LÄRARENS PROFESSIONELLA LÄRANDE

(Timperley)

- Vad tänker du om personliga teorier och antaganden om lärande?
- Hur utmanas vi att undersöka våra övertygelser?
- Hur skapar vi ett professionellt förtroende i arbetet?
- Vad betyder lärarens autonomi i arbetsgemenskapen?

Utbildning - fortbildning - skolning - utvecklingsinsats

SPRAY AND PRAY

sigtunaboxen

Kollegialt lärande för alla grundskolans lärare i Sigtuna kommun startade 2013

- dåliga utbildningsresultat -> skolutvecklingsprogram
- rektorsgrupp aktivt med i processen
- samtalsledare på varje skola
- alla lärare på alla skolor
- flerårig och systematisk process
- innehåll: bedömning för lärande & informations- och kommunikationsteknik & språkutvecklande arbetssätt (**BFL+IKT+SUA**)

Samtliga kommunala grundskolor organiserat för kollegialt lärande, för utveckling av undervisningen i s.k. samtalsgrupper, minst var 4:e vecka, minst 1,5 h.

Samtalsledare

Lärare

Elever

Lärare lär av och med varandra

Lärare möts i samtalsgrupper var fjärde vecka med en samtalsledare

Personlig handlingsplan för de kommande fyra veckorna görs upp

Fast mötesordning för samtalsgruppen:

- Introduktion och rutinärenden (5 min)
- Så här går det (45 min)
- Formativ bedömning - nytt lärande (15 min)
- Personlig handlingsplan (15 min)
- Vad gav mötet (10 min)

Varje lärare utvecklar **sin praktik** med gruppens stöd

Handlingsplan BFL 2013

Namn: _____

Undervisar i: _____ Skola: _____ Datum: _____

Förberedelser för att presentera mina insatser för gruppen

Jag har redan förra mötet provat att: _____

Jag blev bestäm av: _____

Av min insats har jag fått mig att: _____

Planering för insatser under den kommande månaden

Ange en insats som du ska fokusera på till nästa möte.

- Jag ska vid varje lektion med 9A i biologi skriva på tavlan vad som är lärandeförhållanden (kunna, kunna göra, kunna visa), jag ska med varje lektion i 9A i biologi vara mycket noggrann med att förbereda ordet till alla elever: Hur??
- Mål- och resultat board.
- Parasiter som växer.
- Vänta med elever som inte omedelbart svarar.

Vilken förändring tänker du dig att detta skall ge?

Vilken(-a) klass(-er) ska du göra detta i?

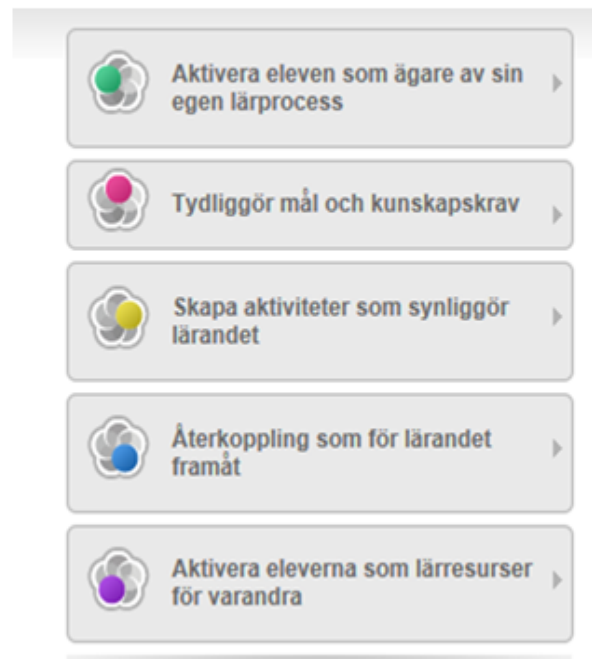
Vilka problem kan ev. ständigt uppkomma och hur kan de lösas?

Vem kan ev. hjälpa dig?

Vad ska du göra mindre av?

Formativ utvecklingsplan för lärare

För utveckling och synliggörande av lärares undervisning

<http://www.sigtuna.se/Barn--Utbildning/Skolutveckling-/Sigtunaboxen/>

#sigbox

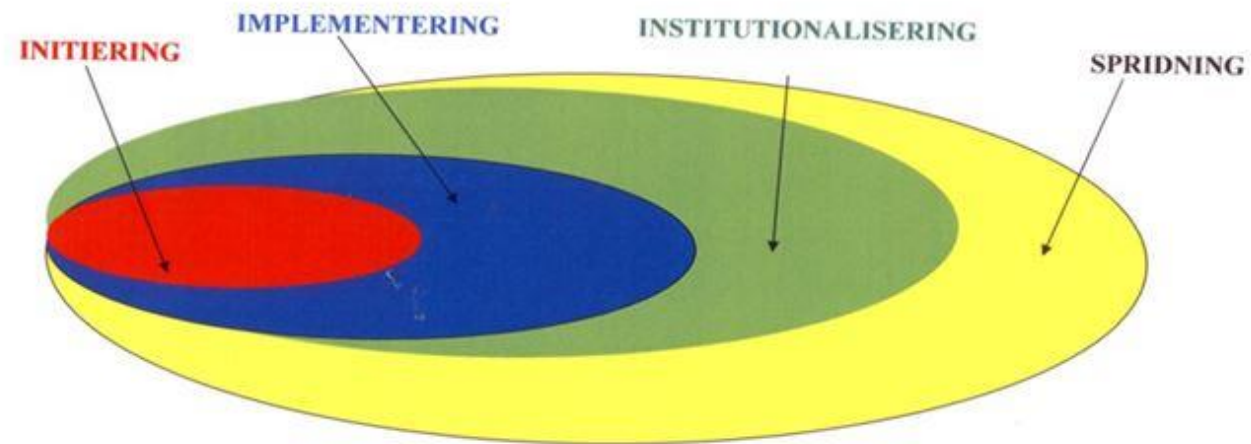
Varför Sigtunaboxen, jo.....

- Ger **alla** elever skickliga lärare
- Ger **alla** elever framtidens kunskaper och förmågor
- Ger **alla** elever möjligheter till att äga sitt lärande och få mycket goda kunskaper
- Ger högre kunskaper i **alla** ämnen
- Möjliggör bättre inkludering av elever i behov av särskilt stöd

FASER FÖR UTVECKLINGSARBETE
Enligt fil dr Ulf Blossing

Förbättringsarbete tar tid!

1. Initiering
2. Implementering
3. Institutionalisering
4. Spridning

- Vad har ni för strukturer/rutiner/kulturer som främjar kollegialt lärande?
- Vad skulle kunna vara ert nästa steg?

Referenser

- **Hargreaves & Fullan**
Professionellt kapital - att utveckla undervisning i alla skolor
Studentlitteratur 2013
- **Blossing**
Skolförbättring i praktiken
Studentlitteratur 2003
Kompetens för samspelade skolor
Studentlitteratur 2008
- **Timperley**
Det professionella lärandets inneboende kraft
Studentlitteratur 2013

